

**ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ
ДУХОВНОЕ УПРАВЛЕНИЕ МУСУЛЬМАН КАЗАХСТАНА**

Қазақстан мұсылмандары Діни басқармасы қызметкерінің ЭТИКАСЫ

ЭТИКА служащего Духовного управления мусульман Казахстана

Астана
19-ақпан, 2015 ж.

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ

**ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ
ДІНИ БАСҚАРМАСЫНЫҢ
ИМАМДАР ФОРУМЫНДА**

Б Е К І Т І Л Д І

**Қазақстан мұсылмандары
Діни басқармасы қызметкерінің
ЭТИКАСЫ**

**Астана
19-ақпан, 2015 ж.**

«Алла Тағала кімге жақсылықты қаласа, соған дінді терең түсінуді нәсіп етеді»

(хадис)

ЖАЛПЫ ҚАҒИДАЛАР

Діни қызмет – мәртебелі міндет және имам-молдалардан жоғары адамгершілік құндылықтар талап етеді.

Ислам дінінің қызметкерлері барлық білімі мен тәжірибесін ел бірлігін нығайтуға, имандылығын арттыруға жұмсайды.

Дін қызметкерлері жұмыс барысында Алланың әмірін басшылыққа ала отырып, өмірінің барлық кезеңінде хазіреті Мұхаммед пайғамбардың (оған Алланың салауаты мен сәлемі болсын) сүннетін үлгі тұтады, Қазақстан Республикасы заңдарының талаптарын ескереді.

Отанына, Қазақстан Республикасының азаматтарына, мұсылман үмбетіне, ел игілігіне қалтқысыз қызмет етеді.

1. Қызметке қатысты әдептер

ҚМДБ қызметкерлері:

1) Ислам дінінің негізгі қайнары Құран Кәрім мен Пайғамбар Сүннетін негізге алуы;

2) Қазақстан Республикасы Конституциясын және Заңдарын басшылыққа алуы;

3) Елбасының халық бірлігіне және қоғамның тұрақтылығына бағытталған саясатын қолдауы;

4) елімізде бірлікті, ұлтаралық-дінаралық келісімді нығайтуға ықпал етуі;

5) Қазақстандағы түрлі дін өкілдеріне және олардың діни ұстанымдары мен көзқарастарына құрметпен қарауы;

6) Тұрғындарға үгіт-насихат жұмыстарын жүргізу мен әңгімелесу барысында діни алауыздықтың туындауына

жол бермеу;

7) Қазақстан мұсылмандары Құрылтайында қабылданған Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының (бұдан әрі – ҚМДБ) Жарғысын, мешіт Ережесін, Бас мүфтидің бұйрықтарын, Төралқа қаулыларын басшылыққа ала отырып, қоғам мен діннің игілігіне қызмет етуі;

8) шариғат мәселелерін толық меңгеруі, Құран Кәрімді жақсы оқуы, халыққа Исламның шарттары мен талаптарын, діни түсініктерді дұрыс жеткізе білуі;

9) ғаламтор, заманауи ақпарат алмасу және байланыс құралдарын жетік меңгеруі, шешендік өнер мен сөйлеу әдебін игеруі;

10) сеніп тапсырылған діни мекеме мен мешіт мүліктерін ұқыпты ұстауы, оны жеке мүддесіне пайдаланбауы;

11) мешітке келушілерге көркем мінез көрсетуі, олардың өтініштері бойынша қажетті шараларды жүзеге асыруы;

12) қарамағындағы қызметкерлері және әріптестерімен қарым-қатынаста сыпайылық пен әдептілік танытуы;

13) өзінің қызметтік міндеттерін адал, әділ, табандылықпен және сапалы атқаруы, бекітілген киім кию әдебін сақтау;

14) өзінің іс-әрекеттері арқылы Ислам атына кір келтірмеуі, мешітке қаржы немесе басқалай түрде түскен қайыр-садақаны мешіттің қажетіне, мұқтаж жандарға жұмсауы;

15) жұмыс уақытын тиімді пайдалануы, жоғары кәсіби жұмыс үшін барлық күш-жігерін жұмсауы, белсенді болуы, қойылған міндеттерді шешудің оңтайлы әрі тиімді әдістерін қолдануы;

16) қызметтік міндеттерін орындау барысында туыстық және жерлестік белгілері бойынша қиянат жасауға жол бермеуі;

17) қарамағындағы қызметкерлердің мүмкіндік шеңберінен тыс, қабілеті жетпейтін, қызметтік міндетіне жатпайтын тапсырмалар жүктемеуі;

18) қол астындағы қызметкерлері мен әріптестеріне қатысты негізсіз айыптауларға, дәрекілік көрсетуге, адами қадір-қасиетін кемсітуге жол бермеуі;

19) мешіт, медресе, намазхана, басқа да діни орындардың ішіндегі белгіленбеген орындарда сауда жасамауы;

20) өзін жан-жақты дамытуы, қосымша ілім алуы, зайырлы білімдерді меңгеруі, үгіт-насихат жұмыстарында уағызды Қазақстан тарихымен, салт-дәстүрмен, әдеп-ғұрыппен, би-шешендердің қанатты сөздерімен, мақал-мәтелдермен ұштастырып, қазақ халқының ұлы тұлғаларының (әл-Фараби, Қожа Ахмет Йасауи, Жүсіп Баласағұни, Абай, Ыбырай, Шәкәрім, Мәшһүр Жүсіп, т.б.) өсиет өлеңдері және ғибратты әңгімелерімен көркемдеп айтуы;

21) жеке басының тақуалығын арттыруы, намазға, барлық құлшылықтарға аса ыждаһаттылықпен қарауы, бес уақыт намаз бен жұма, айт, жаназа намаздарын өзі атқаруы;

22) мешітті ғибадат орны, сондай-ақ, ғылым-білім, мәдениет, әдеп, инабаттылық пен имандылық ордасына айналдыруы;

23) шарифат мәселелерінде Әбу Ханифа мәзһабының, ал, ақидалық және діни-танымдық мәселелерде Матуриди мектебінің пікірлерін басшылыққа алуы;

24) халықпен жұмыс жасағанда аймақтағы тілдік, мәдени, рухани ерекшеліктерге жіті мән беріп, жергілікті тұрғындармен санаса білуі;

25) діни қызметтің беделіне нұқсан келтірмей, пікір алмасуларды көркем түрде, әдеппен жүргізуі, өзге діни ағым өкілдерімен пікірталаста өз көзқарасы мен пікірін таңбай, даналық көрсетіп, биязылық танытуы, дәрекілікке жол бермеуі;

26) Діни басқармаға қатысты жағымсыз пікір таратпауы, арсыз, ғайбат сөздерге жол бермеуі, әріптестерінің жеке басына қатысты сырын ашпауы;

27) өз қатесін мойындай білуі және кемшілігін түзеуге тырысуы;

28) діни қызмет саласында мансапқор, мақтансүйгіш болмауы;

29) ұжымда іскерлік танытып, қызметкерлер арасындағы ынтымақ, бауырмалдық құндылықтарды арттыруға ықпал етуі, олардың отбасы, әлеуметтік жағдайына мән беруі, ұжымда кез-келген мәселе көрініс берген жағдайда дер кезінде орынды, оңтайлы шешім қабылдауы;

30) Қазақстан Республикасының Еңбек Кодексінде көрсетілген талаптарды сақтауы, қызметкерлердің белгіленген жұмыс уақытын қадағалауы, жалақы, еңбек демалысы, т.б. жағдайларды уақытылы реттеп отыруы;

31) қызмет барысында жеке мүдде үшін коммерциялық, үкіметтік емес ұйымдардың, отандық және шетелдік қоғамдық қорлардың, түрлі компаниялардың, саяси ұйымдардың жұмысын насихаттамауы немесе қызметкерлерді осындай жұмыстарға пайдаланбауы;

32) Діни басқарма атынан, діни бірлестікке және жалпы Исламның имиджіне нұқсан келтіретін орынсыз мәлімдемелер мен түсініктемелер бермеуі тиіс.

2. Отбасы мен қоғамға қатысты әдептер

ҚМДБ қызметкерлері – қоғамның тәрбиешілері. Адамдарды жақсылыққа шақырып, жамандықтан тыюда әуелі дін қызметшілерінің өздері үлгілі отбасы болуы тиіс.

Ол үшін:

1) мұсылманшылыққа, мешітке кір келтіретін теріс қылықтардан, кикілжіңнен алыс болуы;

2) Отбасы мүшелеріне барлық жағынан қамқор болуы:

- ата-аналарды құрметтеу, лайықты өмірлерін қамтамасыз ету;

- зайыбын құрметтеу және оны қолдау, азаматтық

құқықтарын шектемеу;

- балаларын дәстүрлі құндылықтар рухында тәрбиелеу, білімге, отансүйгіштікке баулу және барлық қажеттіліктермен қамтамасыз ету.

3) көршілерімен, туған-туыстарымен жақсы қарым-қатынаста болуы, оларға әрдайым құрмет көрсетуі, қайғысы мен қуанышына үнемі ортақтасып отыруы;

4) әрдайым игі істер мен қайырымдылық шараларына өзі бастамашы болуы, қоғамды ізгілікке бастауы;

5) қоғамдық іс-шараларға қатысып, белсенділік танытуы тиіс.

Қызметке тағайындалған сәттен дін қызметшілері **«Қазақстан мұсылмандары Діни басқармасы қызметкерінің Этикасымен»** жазбаша түрде танысуға міндетті.

ДУХОВНОЕ УПРАВЛЕНИЕ МУСУЛЬМАН КАЗАХСТАНА

У Т В Е Р Ж Д Е Н А

**НА ФОРУМЕ ИМАМОВ
ДУХОВНОГО УПРАВЛЕНИЯ
МУСУЛЬМАН КАЗАХСТАНА**

ЭТИКА
служащего Духовного управления
мусульман Казахстана

Астана
19-февраля, 2015 г.

*«Аллах приводит к пониманию религии того, кому
желает блага...»*

(хадис)

ОБЩИЕ ПРИНЦИПЫ

Религиозная служба – это почетная обязанность и требует от имамов и мулл наличия высоких нравственных ценностей.

Служители Ислама все свои знания и весь свой опыт вкладывают в укрепление единства народов, повышение их морали.

Служащие религии в ходе своей работы, руководствуясь волей Аллаха, в течение всего периода жизни придерживаются сунны Пророка Мухаммеда (с.а.в.), соблюдают требования законов Республики Казахстан.

Искренне служат Родине, гражданам Республики Казахстан, мусульманам и во благо страны.

1. Этические нормы, связанные со службой

Служащие ДУМК должны:

- 1) брать за основу основные источники религии Ислам: Коран и Сунну Пророка;
- 2) руководствоваться Конституцией и Законами Республики Казахстан;
- 3) поддерживать политику Главы государства, направленную на единство народа и стабильность в обществе;
- 4) всемерно содействовать укреплению единства, межнационального и межрелигиозного согласия в стране;
- 5) проявлять уважение к представителям различных религий в Казахстане и их религиозным убеждениям;
- 6) не порождать религиозных разногласий при проведении проповедей и бесед с населением;

7) служить на благо общества и религии, принимая к руководству Устав Духовного управления мусульман Казахстана (далее – ДУМК), принятого на Съезде мусульман Казахстана, Правила мечети, Приказы Верховного муфтия, Постановления президиума ДУМК;

8) быть полностью информированным о вопросах шариата, хорошо читать Коран, уметь правильно предоставлять народу правила и требования Ислама и религиозные понятия;

9) основательно владеть современными информационными инструментами, интернетом, средствами связи, ораторским искусством, культурой речи;

10) бережно относиться к вверенным религиозным учреждениям и имуществу, не использовать их для личной выгоды;

11) проявлять внимание к посетителям мечети, осуществлять необходимые меры по решению их просьб;

12) проявлять вежливость и воспитанность в отношениях с подчиненными и коллегами;

13) честно, справедливо, настойчиво и качественно выполнять свои служебные обязанности, соблюдая установленный стиль и форму одежды;

14) своими действиями поддерживать честь Ислама, поступающие в мечети денежные и иные материальные средства в качестве подаяний, расходовать на нужды мечети и нуждающихся лиц;

15) эффективно использовать рабочее время, быть активным, используя все усилия на высокопрофессиональное выполнение работы, применять оптимальные методы решений поставленных задач;

16) при исполнении служебных обязанностей не допускать злоупотреблений по признакам родства и землячества;

17) не давать подчиненным заданий, выходящих за пределы их возможностей, способностей, служебных

обязанностей;

18) не допускать в их отношении необоснованных обвинений, грубости, унижения человеческого достоинства;

19) не торговать в мечети, медресе, молельнях и других религиозных местах;

20) постоянно заниматься саморазвитием, получать дополнительные знания, осваивать мирские учения, связывать проповеди и беседы с историей, культурой, обычаями и традициями Казахстана, используя крылатые выражения биев и представителей поэтического творчества, украшая их наставительными стихами и поучительными рассказами великих личностей казахского народа (Аль-Фараби, Ходжы Ахмета Ясави, Жусупа Баласагуни, Абая, Ибрая, Шакарима, Машхур Жусупа и др.);

21) повышать личную набожность, проявлять большую старательность в намазе, лично совершать пятикратный намаз и джума-намаз, айт-намаз, жаназа-намаз;

22) создавать благоприятные условия в мечети для богослужения, получения знаний и науки в области культуры, приличия, почтительности и гуманности;

23) в вопросах шариата руководствоваться мазхабом Абу Ханифы, а в вопросах акиды и познания веры – догматами школы Матуриды;

24) выполняя работу с населением, придавать особое значение языковым, культурным и духовным особенностям региона, уметь выслушать и учесть мнение местных жителей;

25) не причиняя вреда авторитету религиозной службы, культурно и корректно проводить обмен мнениями, не принуждать другого человека соглашаться со своими убеждениями и воззрениями, в дискуссиях с представителями других религиозных течений проявлять мудрость и мягкость, не допускать грубости;

26) не распространять негативные мнения в отно-

шении духовного управления, не допускать злословия, сохранять конфиденциальность по отношению к коллегам;

27) уметь признавать свои ошибки и стремиться исправить свои недостатки;

28) не давать волю соблазну карьеры, хвастовству;

29) проявляя деловитость в коллективе, оказывать влияние на повышение солидарности, отзывчивости между сотрудниками, проявлять интерес к их семьям, социальному положению, при возникновении любой проблемы в коллективе вовремя принимать уместные, оптимальные решения;

30) соблюдать требования Трудового Кодекса Республики Казахстан, контролировать и соблюдать режим рабочего времени, своевременно и в полном объеме обеспечивать оплату труда и предоставление трудового отпуска;

31) в ходе службы не пропагандировать в личных целях деятельность коммерческих, неправительственных организаций, отечественных и зарубежных фондов, различных компаний, политических организаций и не использовать сотрудников для таких работ;

32) не давать сообщений и комментариев от имени Духовного управления, могущих нанести ущерб имиджу религиозного объединения и всего Ислама.

2. Этические нормы, касающиеся семьи и общества

Служащие ДУМК – должны служить примером духовного воспитания. Призывая людей к доброте и воздержанию от плохого, духовные служители сами и их семьи должны служить всесторонним примером для общества.

Для этого нужно:

1) воздерживаться от поступков, порочящих

мусульманское духовенство;

2) проявлять всемерную заботу о членах семьи:

- почитать родителей, заботиться об их достойной жизни;

- уважать и поддерживать супругу, не ограничивать ее гражданских прав;

- воспитывать детей в духе традиционных ценностей, стремления к знаниям, привития патриотизма, обеспечивая их всем необходимым благом;

3) быть в хороших отношениях с соседями, родственниками, почитать их, постоянно проявлять сочувствие к их горю и разделять их радость;

4) всегда проявлять инициативу в хороших делах, благотворительных мероприятиях, вести общество к добру;

5) участвовать в общественных мероприятиях, проявлять активность в жизни общества.

С момента назначения на службу, служащие религии должны быть ознакомлены с **«Этикой служащего Духовного управления мусульман Казахстана»** в письменном виде.

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ

Жалпы қағидалар	2
1. Қызметке қатысты әдептер	2
2. Отбасы мен қоғамға қатысты әдептер	5
Общие принципы	8
1. Этические нормы, связанные со службой	8
2. Этические нормы, касающиеся семьи и общества	11

